

МОНГОЛ УЛСЫН
ХҮНИЙ ЭРХИЙН ҮНДЭСНИЙ КОМИССЫН
ДАРГЫН ТУШААЛ

2020 оны 04 сарын 16 өдөр

Дугаар А/06

Улаанбаатар хот

Монгол Улсын Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын
зарим дүрэм, журмыг батлах тухай

Монгол Улсын Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.1.6 дахь хэсэг, 2020 оны 4 дүгээр сарын 16-ны өдрийн Комиссын хуралдааны шийдвэрийг тус тус үндэслэн ТУШААХ НЬ:

1. Монгол Улсын Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын үйл ажиллагаанд мөрдөгдөх дараах дүрэм, журмуудыг хавсралт ёсоор баталсугай.

- “Монгол Улсын Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын бэлгэдлийг хэрэглэх журам”-ыг 1 дүгээр хавсралтаар;
- Монгол Улсын Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын хуралдааны дэг”-ийг 2 дугаар хавсралтаар;
- “Монгол Улсын Хүний эрхийн Үндэсний Комисст гаргасан гомдол, мэдээллийг хүлээн авах, шалгах, шийдвэрлэх, түүнд хяналт тавих журам”-ыг 3 дугаар хавсралтаар;
- “Монгол Улсын Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны журам”-ыг 4 дүгээр хавсралтаар;
- “Монгол Улсын Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын Тамгын газрын дүрэм”-ийг 5 дугаар хавсралтаар;
- “Монгол Улсын Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын Хөдөлмөрийн дотоод журам”-ыг 6 дугаар хавсралтаар;
- “Монгол Улсын Хүний эрхийн Комиссын Иргэний нийгмийн зөвлөлийн дүрэм”-ийг 7 дугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

2. Батлагдсан дүрэм, журмыг Комиссын гишүүд, ажилтнуудад танилцуулж, мөрдүүлж ажиллахыг Тамгын газрын дарга /Ч.Алтангэрэл/-д үүрэг болгосугай.

ДАРГА

Ж.БЯМБАДОРЖ

000000036

МОНГОЛ УЛСЫН ХҮНИЙ ЭРХИЙН ҮНДЭСНИЙ КОМИССЫН ЭВЛЭРҮҮЛЭН ЗУУЧЛАХ АЖИЛЛАГААНЫ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Монгол Улсын Хүний эрхийн Үндэсний Комисс /цаашид Комисс гэх/ нь гомдол, мэдээлэл гаргагч болон түүнд холбогдогчийн /цаашид талууд гэх/ хооронд үүссэн маргааныг эвлэрүүлэн зуучилж шийдвэрлэхдээ Монгол Улсын Үндсэн хууль, Монгол Улсын олон улсын гэрээ, “Монгол Улсын Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын тухай хууль”, “Комисст хандаж гаргасан гомдол, мэдээллийг хүлээн авах, шалгах, шийдвэрлэх, хяналт тавих журам”-ыг удирдлага болгоно.

1.2. Журмын зорилго нь Монгол Улсын иргэн, Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт байгаа гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүн болон ашгийн төлөө бус хуулийн этгээдээс Комисст гаргасан гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэхдээ гомдол, мэдээлэлд холбогдогч талуудын хооронд үүссэн маргааныг эвлэрүүлж зуучилж шийдвэрлэх улмаар талууд харилцан тохиролцооны үндсэн дээр бие даан хэлцэл хийхэд нь дэмжлэг үзүүлэх, мэргэжлийн туслалцаа үзүүлэх замаар Комисст гомдол, мэдээллийг шалгах, шийдвэрлэх ажиллагааг хөнгөвчлөхөд оршино.

Хоёр. Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааг явуулах

2.1. Монгол Улсын Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.6-д заасны дагуу Комиссын гишүүний нэрийн өмнөөс Комиссын гишүүнээс өгсөн заавар чиглэлийн дагуу Гомдол, хяналт шалгалт хариуцсан ажилтан /цаашид ажилтан гэх/ эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааг хариуцан гүйцэтгэнэ.

2.2. Комиссын гишүүний удирдамж, чиглэлийн дагуу ажилтан тухайн гомдол, мэдээллийг шалгах, баримтжуулах ажиллагааг явуулахдаа “Комисст хандаж гаргасан гомдол, мэдээллийг хүлээн авах, шалгах, шийдвэрлэх, хяналт тавих журам”-ыг мөрдлөг болгон ажиллана.

2.3. Комиссын гишүүний удирдамж, чиглэлийн дагуу хийгдэж буй шалгах, баримтжуулах ажиллагааны явц, талуудын хооронд үүссэн нөхцөл байдал болон талуудыг эвлэрүүлэх боломжтой гэж үзвэл эвлэрүүлэн зуучлах тухай саналаа Комиссын гишүүнд танилцуулна.

2.4. Комиссын гишүүн нь Монгол Улсын Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1.4-т зааснаар “талуудыг эвлэрүүлэн зуучлах” замаар шийдвэрлэх удирдамж, чиглэл өгсөн тохиолдолд ажилтан дараах ажиллагааг явуулна.

2.4.1. Талууд түүний төлөөлөгч (үүнд өмгөөлөгчөөс гадна итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчийг мөн хамруулж ойлгоно)-ийг шалтгаантай тохиолдолд, талуудын төлөөлөгч дангаараа ажиллагаанд оролцож болно.

2.4.2. Ажилтан талуудын хүсэлтээр тухайн маргаанд холбогдолтой гуравдагч этгээдийг ажиллагаанд оролцуулж болно.

2.4.3. Ажилтан нь талууд болон гуравдагч этгээдийн хүсэлтээр бусад холбогдох этгээдийг оролцуулж болно.

2.4.4. Эхний ажиллагаагаар талуудыг хамтад нь байлцуулж, эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны зорилго, зарчим, давуу тал, үйл ажиллагааны арга барил, үр дүнгийн талаар тайлбарлана.

2.4.5. Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааг явуулахдаа талуудтай хүндэтгэлтэй хандаж, ойлгомжтой тайлбар хийж өгч, талуудын тайлбарыг анхааралтай сонсож, тэмдэглэл үйлдэнэ.

2.4.6. Ажилтан эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааг явуулахдаа талуудтай хамтад нь буюу тусад нь уулзаж болно. Талуудтай тусад нь уулзах тохиолдолд уулзалтын хугацааг ижил тогтоохыг зорих бөгөөд нэг талаас авсан мэдээллийг нөгөө талд мэдэгдэх шаардлагатай гэж үзвэл мэдээлэл өгсөн талаас зөвшөөрөл авсан байна.

2.4.7. Ажилтан нь талуудын тайлбар, яриа, нотлох баримт болон бусад нөхцөлийг харгалзан эвлэрлийн саналыг боловсруулах бөгөөд тухайн эвлэрлийн саналыг хүлээж авах эсэх нь талуудын чөлөөт сонголт болохыг сайтар тайлбарлан тэмдэглэл хөтөлнө.

2.4.8. Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны тэмдэглэлийг тухай бүр хөтлөх бөгөөд ажиллагаа явагдсан хугацаа, газар, ирсэн талуудын нэрс, дараагийн ажиллагаа явагдах өдөр, талуудын тайлбар, гол маргааны зүйл, дараагийн ажиллагаа хүртэлх бэлтгэл ажлын дарааллыг заавал тусгана.

2.4.9. Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа явагдах тохиолдолд ажилтан талуудын боломжит хугацааг асууж, өдрийг товлон талуудад мэдэгдэнэ.

2.5. Ажилтан эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны явц, үр дүн болон бусад шаардлагатай мэдээллийг Комиссын гишүүнд тухай бүр танилцуулж, удирдамж, чиглэл авч ажиллана.

2.6. Ажилтан талуудтай тус бүрчлэн харилцан ярилцаж тэмдэглэл хөтөлнө. Тэмдэглэлийг тодорхой, ойлгомжтой, утга найруулгын хувьд алдаагүй бичиж, ярилцагч тал болон ажилтан тус бүр гарын үсгийг зурж баталгаажуулна.

2.7. Харилцан ярилцлагын дүнд талуудын ашиг сонирхол, санаа зорилго, гол асуудлыг тодорхойлно. Ажилтан нь тухайн маргаантай асуудлын агуулгыг бус харилцан ярилцах

үе шатыг дэмжигчийн хувиар ажиллагаанд оролцож, өөрийн чадварыг ухамсартайгаар ашиглан тухайн үе шат тутамд тодорхой зорилтод хүрэхээр чиглүүлнэ.

2.8. Ажилтан нь асуудлыг шийдэх сонголтуудын жагсаалт гаргаж, талуудад танилцуулах бөгөөд талууд тухайн сонголтуудаас сонгон авч харилцан тохиролцсон тохиолдолд хэн, юуг, хэзээ, хэрхэн яаж хэрэгжүүлэх талаар тусгаж, батлагдсан гэрээний маягтын дагуу эвлэрлийн гэрээ байгуулна. Энэхүү эвлэрлийн гэрээний төслийг ажилтан боловсруулж Комиссын гишүүнд болон талуудад танилцуулна.

2.9. Эвлэрлийн гэрээний загварыг энэхүү журмын хавсралтаар батална.

Гурав. Ажилтны үйл ажиллагаандаа анхаарах зүйлс

3.1. Ажилтан эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааг явуулахдаа дараах зүйлсийг мөрдлөгө болгоно.

3.1.1. Комиссын гишүүний өгсөн удирдамж, чиглэлийн дагуу ажиллах;

3.1.2. Төрийн албан хаагчийн ёс зүйг сахиж хэл ярианы агуулга, үг хэллэг, үйл хөдлөл, харилцаанд анхаарах;

3.1.3. Тэвчээртэй, эелдэг, хүлээцтэй хандах;

3.1.4. Талуудад болон бусад оролцогчдод эргэлзээ төрүүлэхгүй байх;

3.1.5. Аль нэг талд давуу байдал олгох, тийм сэтгэгдэл төрүүлэхүйц үг, үйлдэл гаргахгүй байх;

3.1.6. Уулзалт ярилцлага болон үйл ажиллагааны цаг хугацааг чанд баримтлах;

3.1.7. Талуудыг удирдах чадвартай байх /ярианы өнгө аясыг тохируулах, сэдвээс холдуулахгүй байх, сэтгэл хөдлөлд хэт автуулахгүй байх, бүдүүлэг үг, үйлдлийг гаргуулахгүй байх, хүнд байдлыг зөөлрүүлэх, тайвшруулах арга хэлбэрийг олох зэргээр мэргэжлийн түвшинд ажиллах;

3.1.8. Талуудын хувийн нууцыг хадгалах;

3.1.9. Бусад

3.2. Ажилтан эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны явцад талуудтай албаны болон хувь хүний хувьд ашиг сонирхлын зөрчил үүссэн, үүсч болзошгүй нөхцөл байдал бий болсон тохиолдолд тухайн гомдол, мэдээллийг шалгаж буй Комиссын гишүүнд нэн даруй бичгээр танилцуулж, эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааг гүйцэтгэх эсэх талаар шийдвэр гаргуулна.

Дөрөв. Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа дуусгавар болох

4.1. Талууд харилцан тохиролцоонд хүрсэн тохиолдолд Эвлэрлийн гэрээг байгуулах бөгөөд гэрээг Комиссын гишүүн баталснаар Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа дуусгавар болно.

4.2. Эвлэрлийн гэрээг гурван хувь үйлдэх бөгөөд талууд тус бүрт нэг нэг хувийг өгч, нэг хувийг тухайн гомдол, мэдээлэлд холбогдох баримт, материалын хамт Комиссын архив, бичиг хэргийн ажилтанд хүлээлгэн өгч, архивт хадгална.

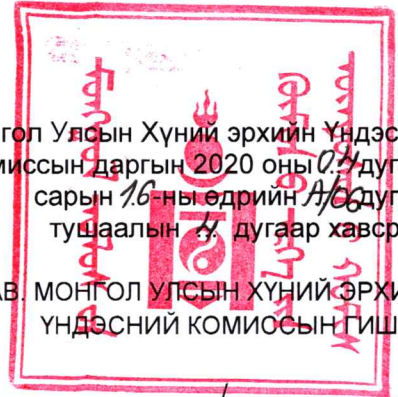
4.3. Эвлэрлийн гэрээнд талууд гэрээгээр тохиролцсон үүргээ биелүүлээгүй тохиолдолд Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуульд заасан үндэслэл, журмын дагуу харьяалах шүүхэд хандах эрхтэй болохыг тусгана.

4.4. Талууд тохиролцоонд хүрч чадаагүй тохиолдолд эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа мөн дуусгавар болно. Энэ тохиолдолд Комиссын гишүүн тухайн гомдол, мэдээллийг Монгол Улсын Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1.4-д зааснаас бусад байдлаар шийдвэрлэх боломжтой бөгөөд хэрхэн шийдвэрлэсэн талаар гомдол, мэдээлэл гаргагчид хариу мэдэгдэнэ.

4.5. Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа дуусгавар болсны дараа талуудын хүсэлтээр холбогдох баримт, материалыг Комиссын “Архивын ажлын үндсэн заавар”, “Албан хэрэг хөтлөлтийн үндсэн заавар”-ыг баримтлан холбогдох ажилтан буцаан өгч болно.

Монгол Улсын Хүний эрхийн Үндэсний
Комиссын даргын 2020 оны 02 дугаар
сарын 16-ны өдрийн 4/6 дугаар
тушаалын 4 дугаар хавсралт

БАТЛАВ МОНГОЛ УЛСЫН ХҮНИЙ ЭРХИЙН
ҮНДЭСНИЙ КОМИССЫН ГИШҮҮН

ЭВЛЭРЛИЙН ГЭРЭЭ

20 ... оны ... сарын ... өдөр

Дугаар ...

Улаанбаатар хот

Нэг талаас гомдол, мэдээлэл гаргагч хот/аймаг
дүүрэг/сум, ... хороо/баг, ... тоотод оршин суух /РД /-тай
.....овогт-ний нь /, нөгөө талаас
гомдол, мэдээлэлд холбогдогч хот/аймаг, дүүрэг/сум,
..... хороо/баг, ... тоотод оршин суух, /РД /-тай овогт
.....-ний нар нь Монгол Улсын
Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын тухай хуулийн, Комиссын Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны
журмын заасныг үндэслэн байгуулав.

Гомдол, мэдээллийн маргааны агуулга:

Талуудын байр суурь:

-Гомдол, мэдээлэл гаргагч:

-Гомдол, мэдээлэлд холбогдох тал:

Монгол Улсын Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын гишүүний бүрэн эрхийн
хүрээнд.....

маргааны талаар харилцан тохиролцож, Монгол Улсын Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын тухай хуулийн
Комиссын гишүүний бүрэн эрхийн дагуу дараах гомдол гаргагч болон, гомдол холбогдогчийн

хүний эрх зөрчсөнтэй холбоотой маргааныг эвлэрүүлэн зуучилж, 20 оны ... сарын ... -ны өдөр эхэлсэн
эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны явцад дараах зүйлийг тохиролцож эвлэрлийн гэрээ байгуулав. Үүнд:

Энэхүү гэрээ нь Комиссын гишүүн гарын үсэг зурж, дардас дарж баталгаажуулснаар хүчин төгөлдөр
болно.

Гэрээг гурван хувь үйлдэх бөгөөд Комиссын гишүүн болон талуудад тус бүр хүлээлгэн өгнө.

Талууд энэхүү гэрээний нөхцөлийг биелүүлээгүй тохиолдолд харьяалах шүүхийн журмаар асуудлыг
шийдвэрлүүлнэ.

Гэрээ байгуулсан:

Гомдол, мэдээлэл гаргагч...../...../

Гомдол, мэдээлэл холбогдогч/...../